

Coaching aan de Biculturele, Midlife Nederlander

Waarom het bespreekbaar maken van de culturen
van de coachee belangrijk is

when you left for work this morning,
what did you leave behind?*

your opinions?
your background?
your earring?
your native language?
your doubts?
your children?
your secrets?
your real hairstyle?
your race?
your politics?
your ethnicity?
your gender?
your sexual orientation?
your personality?
your uniqueness?
your ideas?

yourself?

a workplace can only be diverse if the people
who work there can be themselves.

*connectedthinking

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Narrative approach to the development of
Bicultural Identity Integration
-Rena S. Rosenblum

your opinions?
your background?
your earring?
your native language?
your doubts?
your children?
your secrets?
your real hairstyle?
your race?
your politics?
your ethnicity?
your gender?
your sexual orientation?
your personality?
your uniqueness?
your ideas?
yourself?

ZKM Zelfonderzoek Karima

40 jaar

Nederlands-Marokkaanse vrouw

HBO opgeleid

3 jr. Opbouwwerk; 5 jr. Hulpverlening

Nu Gezinscoach

Getrouwd, 3 kinderen (20 en tweeling van 16 jaar)

Theorie

Om een geïntegreerde, blended biculturele identiteit te ontwikkelen, is het noodzakelijk dat de coachee de betekenis van hun biculturele ervaringen onderzoeken en ervan groeien.

Met name van die ervaringen die conflictueus zijn of verwarrend zijn.

BICULTURELE IDENTITEITS-INTEGRATIE SCHAAL

Cultureel Conflict:
Heen en weer geslingerd

Culturele Afstand:
Gescheiden of gedissocieerd

HOOG

- Harmonieus
- Blended
- "Hyphenated"

LAAG

- Tegengesteld
  - Gescheiden
  - Conflictueus
-

INTEGRATIE STRATEGIEEN

- Gecombineerd/blended

Karima in haar werk met
gezinnen

- Gescheiden: afwisselen in
verband met de situatie

Karima thuis / Karima werk/
opleiding

- Geen nadruk op cultuur
leggen

VORMEN VAN INTERACTIE TUSSEN DE STEMMEN

- Stelt het bestaansrecht van de andere stem ter discussie

“Er is iets in mijn Marokkaans zijn die niet mag schrijven”

- Vertelt over de andere stem zonder dat er een dialoog ontstaat

“Op mijn werk ben ik een Nd. Marok. vrouw met spijkerbroek.”

“Thuis doe ik mijn ding zoals een Marok. moslim hoort te zijn”

- Veroordeelt de andere stem

“Wie ben ik om dat te zeggen?”

- Verinnerlijkte verzoening is een actief dialoog met begrip en acceptatie

“Ik voel me niet meer vies over vroeger.”

NARRATIEVE KWALITEITEN BIJ IDENTITEITSONTWIKKELING

- Het verhaal met conflictervaringen vertellen

- Betekenis van het conflict

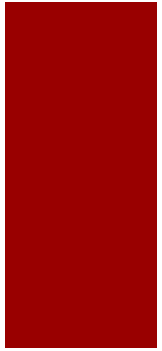
Ontlokkers,
Waardegebieden
, gevoelsscores

- Ervaringen exploreren, reflecteren, analyseren met open houding

- "Redemption" (verlossing):
positieve uitkomst van een negatieve ervaring

Modaliteits-
analyse
en
valideren

"Resolution & commitment"
"creating a second chance
for a positive, meaningful
sense of self and future life
events."

CASUS KARIMA

4 ½ jaar naar Nd. gekomen. 1 van 7 kinderen.

2 zussen en 2 broers boven haar en 2 broers onder haar.

“Ik was rustig, braaf, stelde geen eisen, veel lezen en buiten spelen”. “Ik was anders, ‘vreemd’.”

Moeder was in Marok. zelfstandig; in Nd. Heimwee, ziek, ruzies. Spreekt nog geen Nederlands

Vader zeer traditioneel Berbers

CASUS KARIMA

Aanleiding:

somber, moe. Werk met Marokkaanse dysfunctionele gezinnen: problematiek komt de laatste tijd "te veel binnen".

"Alles komt terug".

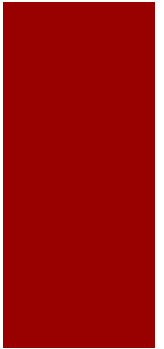
Zit voor 8 uur in ziektewet. Arboarts zegt dat zij ander werk moet zoeken.

Zij zegt dat 'ik meer kan dan gezinscoach'.

Wens: ik wil me meer in de organisatie kunnen ontwikkelen.

Is er een specifieke herinnering waarin je je bewust werd van jouw biculturele identiteit?

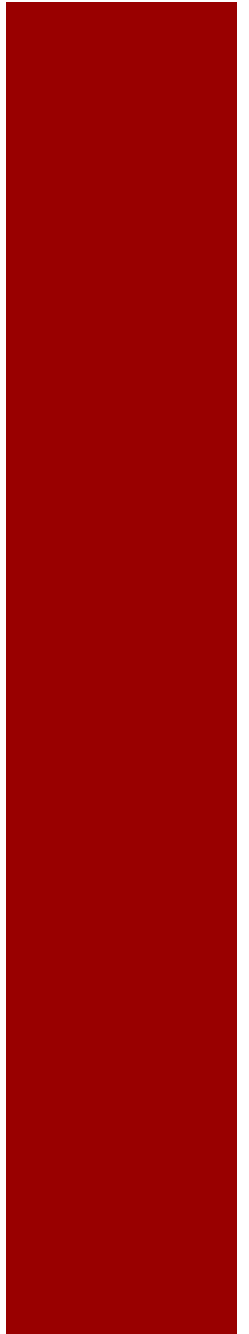
- Wg. 6: (16 jaar) Eerwraak: vriendin vermoord door de vader.
“Dit kan gebeuren met je. Wees alert op je omgeving, hoe je handelt. Hoe mensen over je praten. Zij heeft het niet overleefd, ik wel. Ik gaf veel om haar maar moest dit verstoppen. Zij konden niets aan mij zien.”

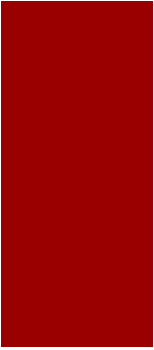

Wg. 7:

Ik heb me aangeleerd om me te gedragen naar de groep waarin ik me bevind, ik pas me aan en dit maakt mij erg kwetsbaar.

In deze periode wilde Karima verder leren maar mocht niet.

Wg. 8: Ik kijk naar een film waarin ik zelf speel. Wat gebeurt er met mij?

1 jaar daarna uitgehuwelijkt. "Ik deed wat zij van mij wilde." Gevoelens uitgeschakeld. "Nooit eerder over gepraat."

Trauma: laten vertellen tijdens formuleringsfase en later in het traject focussen gebruikt.

Na deze traumatische gebeurtenis, is Karima gaan scheiden. Als gescheiden vrouw mocht zij nooit alleen op straat.

Twee jaar later (19 jaar) met een andere man uit het dorp gaan trouwen.

Kreeg binnen vier jaar drie kinderen. Begonnen met MBO en stage (23 jaar).

Op haar 28ste jaar heeft zij zich ingeschreven voor een HBO opleiding en was toegelaten! (Zij heeft niemand hierover verteld en niemand gevraagd om 'toestemming'.)

Nederlands-ik

EXPLOREREN

Ik ben zichtbaar. Ik vertel en ik geef wat ik te bieden heb.

EXPLOREREN

Wg 25: Het lastigste van Marokkaanse cultuur is dat ik niet mezelf kan zijn.

REDEMPTION / VERLOSSING

Vierde gesprek: Op zoek naar de tussen
positie oftewel het 'streepje' tussen de
culturele ik-posities

Welke 'ik' schrijft gedichten en welke ik is de
gezinscoach?

Welke stem heeft het 'streepje' tussen
Nederlands-Marokkaans?

Tussen positie?

“In mijn werk vind ik mezelf: dit ben ik!”

“Mijn Marokkaanse vrouw-zijn is mijn kracht!”

“Op mijn werk ben ik een Marokkaanse hulpverlener.

Dit is mijn meerwaarde in mijn werk met Marokkaanse gezinnen.”

“De gezinnen geven mij kracht. Ik zie dat ik goed werk doe!”

Vijfde gesprek:

“Ik voel me niet meer vies over vroeger.
Deze ‘vroeger’ hoort bij mij. Dit ben ik ook.

Moslim Unlimited
(Over)leven in het wilde westen
-Esma Choho-

RESOLUTION & COMMITMENT

- Ik blijf in de uitvoering en ga iets nieuws ontwikkelen: methodiek, intervisie, groepsbijeenkomsten voor meisjes/vrouwen
- Ik ben gevraagd door twee organisaties te komen solliciteren als Multiculturele systeemtherapeut.
- In april 2011 aangenomen. Ik ga daar ook Nederlandse hulpverleners leren hoe met Marokkaanse gezinnen te werken.